

Likavka

Občasník

Jún 2009

Spravodajca obce

Obec Likavka,
Národné osvetové centrum Bratislava,
Žilinský samosprávny kraj
a Liptovské kultúrne stredisko Liptovský Mikuláš

Vás pozývajú na

**22. ročník celoštátnej súťažnej prehliadky
detských folklórnych súborov
a XXXIV. ročník detského folklórneho festivalu**

POD LIKAVSKÝM HRADOM

Likavka, 13. – 14. jún 2009

prírodný amfiteáter, (v prípade nepriaznivého počasia Kultúrny dom Likavka)

PROGRAM:

13. jún 2009

14.00 h I. súťažný blok
16.00 h II. súťažný blok

14. jún 2009

14.00 h Vyhlásenie výsledkov súťaže
14.15 h Galaprogram DFS
16.00 h Vystúpenie ZO ZDOS Likavka a FSK Likava
17.30 h Tombola

ÚČINKUJÚCI:

detské folklórne súbory Dolinka Maňa, Goral Hladovka, Kornička Trenčín,
Kuralanček Kuralany, Lastovičky Zvolen, Magdalénka Modra,
Maguráček Kežmarok, Malý Vtáčnik Prievidza, Skaličanek Skalica,
Skorušina Liesek, Sliačanček Liptovské Sliače,
Telgártčok Telgárt, Viganček Košice, Zornička Zvolen,
Detský a mládežnícky folklórny súbor Kincso Želiezovce,
deti z MŠ Likavka, Detský folklórny súbor Likava,
Folklórna skupina Likava

VSTUPNÉ:

od 15 rokov 1 €

AKÝ BUDE ROK KRÍZY?

Už koncom minulého roka prezieraví ekonomickí analytici signalizovali, že i silné ekonomiky vyspelého západu sa začínajú otriasať v základoch a predpovedali rôzne dopady i na tú našu slovenskú. I napriek rôznym prognózam odborníkov, nikto nevedel, čo nás čaká v budúcnosti. Niektorí politici tvrdili, že na tom budeme najlepšie spomedzi okolitých štátov. Aká bude konečná pravda, to naozaj nikto nevie, a aký bude mať dopad na našu obec, na to si naozaj budeme musieť počkať. V čom som si istý je, že obecné zastupiteľstvo i ja osobne budeme musieť flexibilne zareagovať na danú situáciu a prispôbiť rozpočet obce na stav, ktorý sa v súčasnosti vyvíja a ešte nepoznáme jeho dopad.

Každý občan, ktorý pozorne sleduje politický a ekonomický vývoj na Slovensku postrehol, že na základe dohody medzi vládou SR a najvyšším orgánom Združenia miest a obcí Slovenska došlo k dohode o krátení financií pre mestá a obce z podielových daní štátu. To znamená, že do rozpočtu obce príde zo štátu menej peňazí a z toho vyplýva, že pravdepodobne budeme musieť upraviť jednotlivé kapitoly rozpočtu smerom nadol. Osobne som presvedčený, že takýto spôsob riešenia krízy na úkor obcí nie je najlepšie riešenie.

Ďalšia vec, ktorá nám pravdepodobne skomplikuje život v obci, je nový zákon o sociálnych službách, podľa ktorého náklady za občanov umiestnených v domove seniorov (predtým domov dôchodcov) bude domovu seniorov platiť obec. Podľa predchádzajúceho zákona domovy dôchodcov financoval samosprávny kraj. Zmenou zákona však finančné prostriedky na túto samosprávnú funkciu pridelené neboli.

Mrzí ma, že musím ďalej pokračovať v negatívnych správach, ale bolo by nekorektné neoznámiť neúspech obce v uchádzaní sa o nenávratné finančné prostriedky z eurofondov na stavebné úpravy ZŠ s MŠ. Projekt bol bez chýb. Ako dôvod bolo uvedené, že bolo veľa uchádzačov z okresu Ružomberok. Napriek týmto nelichotivým riadkom, Vás chcem ubez-

pečiť, že mne osobne to neuberá na chuť popasovať sa s problémami. Nesmieme sa stať pesimistami, lebo to by nám nepomohlo.

Teraz spomeniem, čím žijeme, v čom chceme pokračovať a čo nám snád' prinesie i radosť a nádej do budúcnosti. V prvom štvrtroku sme zabezpečili kontajnery na plasty, sklo a papier, aby separovaný zber v obci sa dostal na vyššiu úroveň. Touto cestou Vás, vážení občania, chcem vyzvať, aby ste na umiestňovanie niektorých druhov odpadu využívali zberný dvor v areáli Strediska služieb. Nedá sa nespomenúť, že i napriek skvalitňovaniu podmienok na zber odpadu, neustále sa množia čierne skládky v katastri našej obce napr. v Žabove, na Kramariskách, pod Čebraťom, na strelnici, popri ceste smerom na Martinček atď. Tieto skládky musí obec likvidovať, čo stojí nemalé finančné prostriedky. Chcem podakovať ZŠ s MŠ a to vedeniu, pedagógom a hlavne žiakom, že pomáhajú pri čistení obce.

Ďalšou našou aktivitou je výstavba garáží pri starom obecnom úrade. Na stavbu využívame materiál z asanácií a vlastnú pracovnú silu. Potrebujeme priestor na opravu vozového parku, ktorý už má svoj vek, a taktiež priestor na uskladnenie posypového materiálu na údržbu komunikácií v zime. Zároveň rekonštruujeme budovu TJ. Vybudovalo sa plynové ústredné kúrenie a teraz sme pristúpili k oprave strechy, nakoľko do budovy už začalo zatekať. Ďalšou aktivitou, ktorú v krátkom čase musíme začať, je vybudovanie skladových priestorov na drevný odpad v ZŠ s MŠ, pretože štiepky určené na vykurovanie školského areálu je potrebné skladovať vo vhodných priestoroch, aby ich kvalita bola na požadovanej úrovni. V najbližšom čase sa musíme venovať fasáde domu smútku, aby odpadávajúci obklad neohrozoval návštevníkov cintorína.

Vážení občania, o ďalších aktivitách Vás budem priebežne informovať v ďalších vydaniach Likavanu.

Vladimír Roško, starosta obce

Podakovanie prezidentovi Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR JUDr. Jozefovi Minárikovi (uverejnené v časopise Požiarnik)

Vážený pán prezident,

11. január 2009 bol pre nás hasičov z Likavky skutočne veľký deň. Veď vtedy okrem toho že sme mali

našu Výročnú členskú schôdzu, sme sa mohli stretnúť s Vami, prezidentom Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky, ako s naším najvyšším predstaveným.

Dovoľte, aby sme Vám preto ešte raz srdečne poďakovali za Vašu návštevu u nás v Likavke. Boli sme nesmierne poctení Vašou návštevou. Vaše povzbudivé a úprimné slová v nás ešte viac rozohnili ducha hasičstva a dobrovoľníctva. Vaša zanietenosť pre hasičinu nám dala veľký príklad robiť túto prácu ešte zodpovednejšie, kvalitnejšie a hlavne s láskou.

Nedá sa byť hasičom s úmyslom mať z toho osoh, čakať za to odmeny. Človek musí žiť službou blížnemu, byť hasičom z presvedčenia. Je to výsada, ktorú v Likavke častokrát dedíme z pokolenia na pokolenie už niekoľko generácií. Z Vašej návštevy bolo zjavne cítiť, že i napriek zdravotnému stavu ste k nám prišli rád a s láskou, s cieľom stretnúť sa so svojimi členmi, zistiť, ako to skutočne v zboroch funguje.

Kiež by Vám zdravie a čas dovolil čo najviac takýchto návštev po celom Slovensku, aby všetci členovia DPO SR mali možnosť presvedčiť sa, že požiarna ochrana na Slovensku je v dobrých rukách.

Želáme Vám preto najmä pevné zdravie, hojné Božie požehnanie a veľa síl v tak ušľachtilej práci, ktorú vykonávate.

Sv. Florián, patrón hasičov, nech Vám v tom pomáha.

Veríme, že i Vy ste sa u nás cítili dobre a že ste v nás našli horlivých členov Dobrovoľnej požiarnej ochrany na Slovensku.

S milou spomienkou a pozdravom.

Vaši likavskí hasiči

PREČO KOMPOSTOVAŤ?

V dvoch článkoch uverejnených v Občasníku Likavan v roku 2008 som Vás informoval o úlohách vyplývajúcich zo zákona č. 24/2004 Z. z. o odpadoch, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. V tomto článku chcem nadviazať na horeuvedené zákony z pohľadu separovania odpadov a ich využitie formou kompostovania. V danom prípade sa jedná o odseparovanie kuchynského odpadu a odpadu zo záhrad a verejných priestranstiev, ktoré tvoria tzv. biologicky rozložiteľný komunálny odpad (BRKO). Tento tvorí cca 30–40 % tzv. zvyškového odpadu. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad je možné využiť formou domáceho kompostovania alebo kompostovaním na centrálnom kompostovisku.

Čo patrí medzi biologicky rozložiteľný komunálny odpad?

Hlavnou zložkou je:

1. záhradný odpad (pokosená tráva, nedozretá burina, lístie, drtené konáre, zvyšky pestovaných zelenín a kvetov a pod.)

2. kuchynský odpad tvoria zvyšky zeleniny z prípravy a konzumácie potravín, šupky a zvyšky z ovocia, varené jedlá (zemiaky, ryža, cestoviny, polievky a pod.), škrupiny z vajíčok, vrecúška z čaju, filtre z kávovarov a pod.

Týmto článkom chcem zdôvodniť a zdôrazniť význam kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu. Ako som už spomínal v predchádzajúcich člán-

koch kompostovaním biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu znížime množstvá zvyškového odpadu vyvázaného na skládku.

Zo zákona o odpadoch vyplýva, že do roku 2010 budú musieť bezpodmienečne všetky obce zaviesť separovaný zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Domáce kompostovanie môže byť ekonomicky efektívnejším a aj úspešnejším opatrením na zníženie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných do popolníc a následne na skládku odpadov. Je to spôsob riešenia, ktoré poukazuje na trvalo udržateľné hospodárenie s odpadmi, na perspektívu posunu od jednoduchého zneškodňovania odpadov smerom k ich zhodnocovaniu.

Od roku 2010 sa zvýšia poplatky za množstvá odpadov dovážaných na skládku komunálnych odpadov. V prípade, že sa množstvá neznížia t. j. neodseparujú sa biologicky rozložiteľné komunálne odpady budú udeľované obciam pokuty v zmysle zákona č. 17/2004 Z. z.

Separovaný zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu predstavuje strategickú možnosť splnenia vysokých recyklačných cieľov a zníženia množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov určeného na zneškodnenie. V našom prípade je úloha pre nás občanov nesyptať biologicky rozložiteľný odpad do popolníc, ale účelne a ekonomicky bez nákladov využiť na výrobu kompostov.

Kompost má v záhrade aj pri pestovaní izbových kvetín neoceniteľný význam ako organické hnojivo, ktorým okrem výživných látok dodávame do pôdy humus tvoriaci hlavnú zložku pôdy.

Verím, vážení spoluobčania, že tí, ktorí ešte nekompostujete biologicky rozložiteľný odpad doma v záhrade, pochopíte význam domáceho kompostovania pre seba a pre obec.

Keď sa zapojí do domáceho kompostovania prevažná väčšina domácností, ktoré majú na to podmienky, urobia pre seba a pre obec neoceniteľné služby v znížení nákladov na odvoz komunálneho odpadu na skládku odpadu.

Ing. Štefan Páter

Predseda komisie pre ochranu ŽP OZ

ODPADY – PROBLÉM SÚČASNOSTI

1. predchádzanie vzniku odpadu
- ↓
2. separácia odpadu a jeho recyklácia
- ↓
3. likvidácia odpadu

Predchádzanie vzniku odpadu

Nielen pri **nákupe tovarov**, ale aj pri **plánovaní** rôznych činností, **realizácii** činností doma, v záhrade, pri **udržiavaní** domu a domácnosti, pri chove zvierat, pri výsadbe stromov a kríkov, pri stavebných **úpravách** by sme sa mali zamyslieť, akým spôsobom to **robiť a udržiavať tak, aby sme netvorili odpady** – respektíve s čo najmenšími odpadmi, alebo s odpadmi, ktoré môžeme čo najľahšie separovať. Každý z nás sa musí sám zamyslieť, akým spôsobom pri všetkých činnostiach môže **predchádzať vzniku odpadov**, následne sa potom zamýšľať nad **spôsobom ich separácie** a až na záver riešiť otázku **likvidácie odpadu**.

Opadom môžeme nazvať všetko to, čo sa nám zdá byť už nepotrebné, nechcené a to čoho sa chceme zbaviť. Ale to, čo je pre nás opadom, môže poslúžiť inde ako hodnotný zdroj.

Pri separovanom zbere sa nepotrebná, vyhodená vec nepovažuje za odpad, ale za druhotnú surovinu, ktorú je možno recyklovať – opäť použiť. Výrazne sa tým znižuje množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládku a ušetrí sa tým nielen suroviny, ale i energia, čím sa chráni aj naše životné prostredie.

Zhodnocovanie odpadov – recyklácia, a to tak materiálové ako aj energetické je čím ďalej tým viac prvoradým spôsobom nakladania s odpadmi. Recyklácia odpadov a rozvoj odvetvia priemyslu s ním súvisiaci je významným krokom nielen z dôvodu ochrany životného prostredia, ale aj z hľadiska rozvoja spoločnosti.

Kolobeh odpadov pozostáva celkom z 5 fáz:

vznik obalu – vznik tovaru – činnosť

↓
Vznik odpadu
↓
Triedenie odpadov (separácia)

↓
Zhodnocovanie odpadu (recyklácia) – priamo znova použitie obalu – tovaru, premenou na druhotnú surovinu, energetické zhodnotenie

↓
Likvidácia neseparovateľného odpadu uložením na skládke (inertný odpad, komunálny odpad, nebezpečný odpad)

Vzniku obalu a následne aj odpadu zrejme v súčasnosti zabrániť možné nie je. Vo výraznej miere však môžeme ovplyvniť ich ďalšie použitie, ktorého predpokladom je **triedenie odpadu – separácia. Základom pre triedenie odpadov – separáciu je poznať druhy odpadov a farby kontajnerov, do ktorých jednotlivé odpady patria.**

PAPIER → MODRÝ KONTAJNER

Do modrých kontajnerov patria:

- noviny
- časopisy
- kancelársky papier
- kartónové obaly
- zošity
- letáky
- knihy
- papierové sáčky
- listy, obálky, pohľadnice, výkresy, lístky,
- zakladač, baliaci a krepový papier, papierový obal a vrečko atď.

Do modrých kontajnerov nepatrí:

- mokrý, mastný alebo inak znečistený papier
- papier potiahnutý fóliou (viacvrstvový obal od džúsu alebo mlieka, šumienka, káva...)
- asfaltový a dechtový papier

- použité plienky a hygienické potreby
- samoprepisovací a kopírovací papier
- obaly na mlieko, škatule od džúsov
- mapy

Nadrozmerne a veľké kartónové obaly pred vho-
dením do kontajnera stlačte!!!

SKLO → ZELENÝ KONTAJNER

Do zelených kontajnerov patria:

- sklenené fľaše (farebné aj biele sklo)
- zaváraninové poháre (len očistené a zbavené kovových viečok)
- sklenené črepy bieleho alebo farebného skla

Do zelených kontajnerov nepatria:

- zrkadlá (nie sú čistým sklom)
- lepené bezpečnostné sklá
- automobilové sklá
- žiarivky, žiarovky (aj napriek tomu, že sú zo skla, obsahujú aj nebezpečné látky a zaraďujeme ich do kategórie „nebezpečný odpad“. Ich zber sa uskutočňuje prostredníctvom zberného dvora.)
- porcelán, keramika
- okenné tabule (zväčša majú veľmi veľký rozmer)

PLASTY → ŽLTÝ KONTAJNER (plastové vrece)

Do žltého kontajnera patria:

- PET (polyetyléntereftalát) – fľaše od nealko nápojov, sirupov, fľaše od rastlinných olejov (Zošliapnuť!!!! Zošliapnuté PET fľaše zaberajú menej miesta a zabráni sa prevozu vzduchu.)
- PE (polyetylén) – fólie

Do žltého kontajnera nepatria:

- PET fľaše znečistené od oleja, benzínu
- hrubo znečistené plasty (zeminou, farbami)
- nádoby od tekutých pracích a čistiacich prostriedkov (napr. aviváž)
- viacvrstvé obaly (napr. od kávy, kaka, vreckových polievok, liekov)
- linoleum, podlahové krytiny
- trubky, guma, molitan

Niektoré odpady tvoria v rámci separácie osobitú kategóriu a aj napriek tomu, že ich nie je možné vhadzovať do kontajnerov na separáciu, dajú sa recyklovať.

Ide najmä o tieto druhy odpadov:

KOVY (podomový zber)

Do kovového odpadu patria:

- konzervy
- oceľové plechovky od nápojov
- kovové vrchnáky z fliaš a pohárov
- kovové tuby od pást, kovové súčiastky
- drôty a káble (bez bužírky)
- starý riad
- sponka, spinka, špendlík, starý kľúč, zámok, ventil, atď.

Do kovového odpadu nepatria:

- nekovový odpad
- vrstvené fólie s kovovou vrstvou (škatule od mlieka, sáčky od polievky nápojov)
- kovy hrubo znečistené zbytkami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami, viacvrstvé obaly, atď.

ELEKTROODPAD (zberný dvor

– Stredisko služieb, Likavka, ul. J. Hollého 551)

Do elektroodpadu patria:

- televízory, rádiá
- počítačová a kancelárska technika
- videá, digitálne hodinky
- variče, ohrievače, kávovary
- nefunkčné práčky, elektromotory, ručné elektrické náradie
- telekomunikačná technika, mobily, atď.

Do elektroodpadu nepatria:

- papier, plast, kov, sklo, bioodpad, batérie, textil

Predajcovia elektrospotrebičov ponúkajú okrem predaja nových aj zneškodnenie starých spotrebičov.

MONOČLÁNKY (zberný dvor

– Stredisko služieb, Likavka, ul. J. Hollého 551)

Do monočlánkov zaraďujeme:

- staré (vybité a už nenabíjateľné) monočlánky (z kalkulačky, rádiá, walkmana a discmana, digitáliek, hodín, atď.)
- autobatérie a iné akumulátory.

LIEKY A LIEČIVÁ (lekáreň)

Do kategórie „liekov a liečiv“ zaraďujeme:

- staré alebo nespotrebované lieky a liečivá
- mastičky
- ihly
- injekčné striekačky

Nepotrebné lieky a liečivá je možné odnieť do ktorejkoľvek lekárne a vhodiť do špeciálne upravenej nádoby.

BIOLOGICKÝ ODPAD (domáca kompostáreň – hnojisko)

Biologický odpad je tvorený všetkým čo má schopnosť sa rozložiť. Ide o tzv. biologicky rozložiteľný odpad. Biologický odpad je možné spracovať a vrátiť ho naspäť do pôdy. Inými slovami vyrobiť si kompost, ktorým neskôr pohnojíte svoju záhradu.

Do kompostu patria:

- pokosená tráva
- uhynuté rastliny
- lístie
- opadané ovocie
- podrvené alebo nadrobno posekané vetvičky
- organické odpady vznikajúce pri iných domácich prácach – napríklad piliny pochádzajúce z prípravy palivového dreva. Keď sa drevo spotrebuje, popol možno použiť rovnako.
- biologické odpady z kuchyne – nespotrebovaná zelenina a ovocie, zvyšky jedál, ale i také drobnosti ako škrupiny z vajíec či usadenina z kávy, starý chlieb
- znečistená vata, servítky, papierová vreckovka, papierový obal, atď.

Do kompostu nepatria (komponenty, ktoré môžu zastaviť biologické procesy v komposte) **podľa technológie a dôkladnosti kompostovania:**

- choré časti drevín
- škodcami napadnuté lístie
- buriny so semenom (po použití hnojiva môžu začať semená klíčiť)

- šupky z južného ovocia (obsahujú látky proti hubám a plesniam)
- mäso, kosti, výkaly zvierat, ohorky z cigariet a pod.

Budúcej kvalite kompostu mimoriadne pomôže, ak sa prekladá zeminou, prípadne podporí špeciálnymi prípravkami urýchľujúcimi rozklad a najmä drvenie biologického odpadu.

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD → DOMOVÝ KONTAJNER

Do zmesového komunálneho odpadu zaradíme predovšetkým domový odpad, ktorý sa nerecykluje. V praxi to znamená, že do kontajnera vhadzujeme všetko, čo nepatrí do separačných kontajnerov, kompostoviska a na zberný dvor.

Do komunálneho odpadu patria:

- nevytriediteľné odpady (napr. hrubo znečistené suroviny, cigaretové nedopalky, prach, špina, popol, použité hygienické potreby, niektoré viacvrstvové obaly (napr. od kávy)
- keramika, zrkadlá
- faxový papier

Do komunálneho odpadu nepatria:

- vytriediteľný odpad (papier, sklo, bioodpad, plasty, kovy, monočlánky, lieky, elektroodpad a žiarivky, nebezpečné látky – farby, chemikálie a jedy, stavebný odpad)

Ing. Ľubomír Kóna
Ing. arch. Iveta Hatalová

PRIATEĽSTVO NESTARNE

„Priateľstvo je láska bez krídel.“ (George Gordon Byron)

Život prináša nemálo príležitostí, keď mocnejšie pociťujeme silu priateľstva. 35. výročie družby medzi ZŠ s MŠ Likavka a ZŠ dr. Miroslava Tyrše je jednou z nich. Začiatky nášho priateľstva siahajú do 70.-tych rokov 20. st. podpísaním dohody o družobných vzťahoch medzi ZŠ Likavka a ZŠ Tyršova v Hlučíně, na realizácii ktorej sa podieľala p. učiteľka Mária Fajtová spolu s p. riaditeľom Štamom. Nasledovali výmenné návštevy našich pedagogických kolektívov a od r. 1975 žiacke športové stretnutia. Keď sa v r. 1975 konali prvé ľahkoatletické preteky žia-

kov, nikto ani netušil, ako dlho toto priateľstvo vydrží. Vďaka obetavým a zaniateným ľuďom vydržalo dodnes, hoci sa mu do cesty stavali mnohé prekážky.

V dňoch 3., 4. a 5. júna 2009 sa uskutočnil už 35. ročník. Do Likavky prišlo 24 detí a 15 pedagógov. Žiaci boli ubytovaní v rodinách našich žiakov. Spolu si zmerali svoje sily v atletickom štvorboji t. j. beh na 60m, skok do diaľky, hod kriketovou loptičkou a vytrvalostný beh. Športové stretnutia pomáhajú žiakom utužovať zdravie, pohybové schopnosti, prispievajú k súťaženiu v priateľskej atmosfére, spoz-

návaníu a upevňovaníu priateľstva. Pedagógovia si vymenili skúsenosti zo svojej pedagogickej práce, prezreli si prírodné krásy okolia Likavky a Ružomberka. Športový program vystriedala slávnostná akadémia v KD Likavka. Pripravili ju žiaci a pedagógovia našej školy. Zazneli príhovory zástupcov Likavky a Hlúčína.

Za 35 rokov trvania družby sa spoznali mnohí dobrí ľudia, medzi žiakmi vznikli priateľstvá, ktoré prechádzali z generácie na generáciu. Naša družba trvá

dodnes, hoci sa na školách vymenili už viacerí riaditelia i pedagogické kolektívy. Pochodeň priateľstva prešla na ďalšiu generáciu a umožňuje tak prehlbovať priateľstvo nielen medzi žiakmi a pedagógmi, ale aj medzi našimi krajinami.

Touto cestou ďakujeme všetkým, ktorí sa zaslúžili o úspešný priebeh tohto krásneho podujatia.

Mgr. Beata Zvarová
ZŠ s MŠ Likavka

NÁVŠTEVA Z FRANCÚZSKA

Dňa 30. 4. 2009 navštívil ZŠ s MŠ Likavka zástupca riaditeľa francúzskeho gymnázia pán Eric Barbotin. Cieľom jeho návštevy bolo oboznámiť sa s našim školským systémom. Zúčastnil sa aj priamo hodiny francúzskeho jazyka v 9. ročníku, kde oboznámil našich žiakov so školským systémom vo Francúzsku. Na záver hodiny si spolu s deviatakmi zaspieval francúzsku pieseň. V rozhovore pokračoval s vedením školy, kde sme si navzájom vymenili skúsenosti z oblasti riadenia školy.

Svoje dojmy z návštevy vyjadril slovami:

„Stretol som šarmantných kolegov, ktorí si vypočuli moje otázky, žiakov, ktorí sa učia francúzštinu a rozprávajú po francúzsky veľmi dobre, usmievaných, obdivuhodných.

Škola je pohostinná, cíti, že sa tu dobre žije. Strávil som tu vynikajúce dopoludnie a skúsím pokračovať v predlžovaní kontaktov, ak je to možné. Chcel by som sa vrátiť s mojimi žiakmi a tiež prijať u nás žiakov, s ktorými som sa stretol.

Ďakujem za všetko a blahoželám vám k práci, ktorú robíte s nadšením, ako ste mi to ukázali.“

Mgr. Jarmila Bartošová

Voyage d'étude en Slovaquie: "comparaison des systèmes éducatifs de France et de Slovaquie".

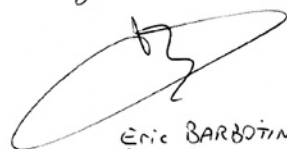
J'ai rencontré des collègues charmants, à l'écoute de mes questions, des élèves apprenant le français et le parlant très bien, souriants, adorables!

L'école est accueillante, on y sent qu'il y fait bon vivre.

J'ai passé une excellente matinée ici et je vais essayer de continuer à lier ce contact et si possible revenir avec mes élèves et accueillir si possible encore ces jeunes élèves que j'ai rencontrés.

Merci pour tout et félicitations pour le travail que vous faites avec l'enthousiasme que vous avez manifesté.

Bien cordialement

ERIC BARBOTIN

Principal Adjoint

Collège de la Couronne

28 rue du stade

16400 La Couronne

France

eric.barbotin@ac-poitiers.fr

BEHÁME, SKÁČEME, CVIČÍME... ŠPORTUJEME

Pohybová výkonnosť a zdatnosť z roka na rok klesá, deti prestávajú mať záujem o pohybovú aktivitu, cvičenie, športovanie, ba dokonca niektorí aj o reprezentáciu školy. Nesmieme to dopustiť. Sme tu na to, aby sme všetci učitelia, tréneri, športovci – dospelí, ale i rodičia správnym spôsobom a smerom „posúvali“ našu mládež vpred.

Na našej škole je šport neoddeliteľnou súčasťou. Tak ako po iné roky aj tento rok sa zúčastňujeme

takmer všetkých športových súťaží organizovaných SAŠŠ (Slovenská asociácia športu na školách). Snažíme sa dosiahnuť vždy čo najlepšie výsledky, aby sme obsadili popredné miesta v súťaži „Škola roka“, ktorá býva vyhodnotená za jednotlivé školské roky.

Veľmi nás potešilo 3. miesto v okrese medzi školami do 300 žiakov v školskom roku 2007/2008. Potešilo, no neuspokojilo. Naším cieľom je dostať sa o priečku vyššie. Je dosť talentov, za zmienku stoja

výkony napr. L. Difka (7. B), ktorý obsadil v okresnej súťaži v skoku do výšky 2. miesto, družstvo chlapcov v streľbe zo vzduchovky 3. miesto v okresnom kole (OK), dievčatá uspeli v OK vo vybíjanej – 3. miesto. Kráčame s dobou, učíme sa nové športy ako napr. JAGENT, kde sme tiež obsadili 3. miesto v OK. Takže úspechy sú... Sú to úspechy žiakov 5. – 9. ročníka pod taktovkou Mgr. B. Lastiča a Mgr. M. Pavelkovej. Musím spomenúť aj žiakov 1. – 4. ročníka, ktorí sa tohto roku zapojili do projektu cvičenia „I CAN TOO“ pod záštitou Ing. J. Smoleka a I. Bielikovej. Svoje schopnosti a talent predstavili pod vedením Mgr. I. Čutkovej a Mgr. M. Pavelkovej na vystúpení v Koniarni v Ružomberku pred očami

p. prezidenta I. Gašparoviča. Okrem toho sa zúčastňujú rôznych iných súťaží (napr. Kinderiáda). Aj malí futbalisti svojou bojovnosťou a šikovnosťou získali v OK 2. miesto pod vedením Mgr. V. Bakošovej. Chcem poďakovať kolegyniam z I. stupňa, ktoré dávajú základy našim najmenším. Poďakovanie patrí aj p. Červenkovej, ktorá s veľkým odhodlaním učí deti základom gymnastiky na gymnastickom krúžku, ktorý funguje od začiatku tohto školského roka.

Držte nám palce, aby talentov bolo stále viac, aby sme s nimi mohli pracovať a žať úspechy.

Mgr. Mariana Pavelková

ZLEPŠUJEME NAŠE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Žiaci ZŠ s MŠ Likavka sa dňa 12. 5. 2009 zúčastnili environmentálnych aktivít v spolupráci s obcou. Prvú aktivitu **Sadenie lesa školy** v spolupráci s Ing. Štefanom Páterom a p. Ľubomírom Durdíkom vykonali žiaci 5. – 7. ročníka v časti Hlivovo. Sadeniu predchádzala prednáška o lese, jeho funkcii a ochrane. Žiaci sa oboznámili s druhmi jednotlivých drevín. Potom pod vedením odborníkov vysadili 600 ks sadeníc. Svoj les si označili tabuľou, ktorá aj po rokoch im bude pripomínať ich podiel pri obnove lesa.

Druhú aktivitu **Čistenie potoka v obci** vykonali žiaci 8. – 9. ročníka. Vyčistili potok v úseku od hradu po železničnú stanicu. Čistili brehy a koryto potoka. Vyzbieraný odpad dávali do plastových vriec, ktoré ako sponzorský dar poskytli pracovníci SIS Computers. Odvoz odpadu zabezpečil obecný úrad.

Nielen týmito aktivitami, ale aj inými environmentálnymi aktivitami počas celého školského roka žia-

ci prispievajú k zlepšeniu svojho životného prostredia a tak si pestujú cit pre kladný vzťah k prírode a svojmu rodisku.

Mgr. Katarína Karásek

Najaktívnejší (najpracovitejší) žiaci.

1. – 4. ROČNÍK ZŠ S MŠ LIKAVKA... ŽIVOT V NAŠEJ ŠKOLIČKE

Každé dieťa si určite seba predstavuje v rozprávkovej krajine, ktorá mu ponúka priestor na realizáciu svojich nápadov a kvalitatívny rozvoj kompetencií. A aj druhý polrok šk. roka 2008/2009 v ZŠ s MŠ Likavka sa niesol v duchu modernej rozprávky. Žiaci prvého stupňa sa úspešne zúčastnili výtvarenej súťaže „Zimný príbeh“, pričom ich výtvarné práce mohla obdivovať aj široká verejnosť v Björsonovom dome v Ružomberku.

Mesiac február sa niesol v športovom duchu. Spoločne s I. Bielikovou sa podieľame na projekte „Aj

ja to dokážem“. Práve v danom období sme sa prezentovali telovýchovným cvičením aj pred prezidentom SR I. Gašparovičom v Koniarni Ružomberok. Naši malí majstri sa zúčastnili aj futbalového turnaja „O putovný pohár“, pričom sa svojou obratnosťou nedali zahanbiť ani najmladší účastníci 1. ročníka. Ako inak možno ukončiť mesiac športu, ak nie zábavou v maskách na „Školskom karnevale“? S určitosťou tvrdíme, že sa vybláznili nielen naše deti, ale aj samotní učitelia v sebe nezapreli kúsok šibals-tva.

V marci v Mesiaci knihy sa uskutočnilo školské kolo „Hviezdoslavovho Kubína“ a nezabudnuteľná i vo veľkej miere obľúbená súťaž hudobnej tradície „Superstar školy“. Naši žiaci sa predstavili nielen ako úspešní recitátori, ale i nápadití a veľmi kreatívni speváci. V dvoch kategóriách sa prezentovali talenty, ktoré sa naplno prejavili v speváckej súťaži „Slávik Slovenska“. V rámci celoslovenskej súťaže sme získali výborné tretie miesta.

Apríl sme prežívali v duchu zdravého životného štýlu. Pre žiakov 1. stupňa sme pripravili „Farebný týždeň zdravia“. Každý deň bol zameraný na jeden druh ovocia, ktorý si žiaci museli priniesť a samozrejme ho prezentovať aj príslušnou farbou oblečenia. Žiaci zistili, že ovocie a zelenina sú dôležitou súčasťou stravy, dodávajú silu a vitamíny pri každodennom učení sa.

V mesiaci apríl sme sa zúčastnili výtvarnej súťaže „Hasiči očami detí“, kde náš žiak prvého stupňa získal 2. miesto spomedzi ZŠ Liptova. Na sviatok sv. Floriána sme sa aktívne podieľali na akcii „Deň otvorených dverí u hasičov.“ Naši prváci prežili úžasné dopoludnie plné napätia a nových poučných zážitkov. Mesiac apríl sme ukončili účasťou na „Gymnastickom štvorboji“ v Ružomberku, pričom žiačky 2.–3. ročníka predviedli veľmi dobré gymnastické zostavy.

Máj Mesiac rodiny sme úspešne oslávili programom „Dňa matiek“ v KD v Likavke. Žiaci predsta-

vili všestranné nadanie či už pohybové, spevácke, alebo poetické. Bohatý program podmanivo chytil za srdce prítomné oslávenkyne. V máji sa žiaci 1. stupňa zúčastnili športovej súťaže „Kinderiáda“ v Liptovskom Mikuláši, kde prezentovali svoje športové schopnosti v oblasti atletiky. Koncom mesiaca majú žiaci prvého stupňa navštívili muzikálové predstavenie divadelného súboru Alkana „Pipi dlhá pančucha“. V KD v Ružomberku bola vytvorená úžasná atmosféra nielen výkonmi hercov, ale i samotnými žiakmi školy.

Začiatkom júna sme spoločne oslávili „Deň detí“, novou akciou školy „Superžiačka – Superžiak.“ Nahlasení účinkujúci sa predstavili ako vynikajúce osobnosti schopné prijať názor ostatných. V mesiaci jún sa celá škola niesla v duchu osláv 35. výročia medzinárodnej družby Likavka – Hlučín. Žiaci sa hravo predviedli v ľahkoatletických disciplínach, upevnili svoje vzájomné vzťahy a nadviazali i nové kontakty. Boli to tri dni naplnené aktivitami, kultúrnym programom a vzájomnou výmenou skúseností.

V neposlednom rade je potrebné spomenúť akciu „Neskutočná nôcka v škole“, kedy koncom júna slávnostne otvoríme jej prvý ročník.

Čo viac dodať? Škola má byť našim druhým domovom, kde prežijeme príjemné chvíľky s našimi najbližšími.

SME AKO VEĽKÁ RODINA

„Čas letí ako bláznivý, ja nechytím ho, ani vy“, spieva populárny spevák. Keď sa tak pozerám späť, dávam mu za pravdu. Takmer desať mesiacov ubehlo odvtedy, čo sa šesťdesiat párov detských očí prišlo zapísať do nášho školského klubu. Jedny boli šibalské, iné sa trochu bojazlivo skrývali za chrbty svojich rodičov. Teraz pred koncom školského roka by bolo namieste bilancovať. Nechcem tu však vypočítavať akcie, ktorých sme sa zúčastnili. Dovoľte preto malé zamyslenie, čo pobyt v klube našim deťom dal.

Každé dieťa prichádza do školy z iného prostredia, prináša si so sebou iné návyky. Každé dieťa vystupuje ako malá, jedinečná osobnosť. Našou úlohou je túto jedinečnosť podchytiť a ďalej rozvíjať organizovaním ich voľného času. Avšak striktná organizácia by im bránila, aby si v budúcnosti samy dokázali svoj čas zmysluplne rozvrhnúť. V našom klube sú deti skôr usmerňované. Denne sa učia do-

držiavať istý časový harmonogram, kde patrí čas na oddych, relaxáciu, plnenie školských povinností a realizáciu svojich záľub, záujmov, rozvíjanie svojho talentu. To všetko musia robiť s ohľadom na to, že sú súčasťou kolektívu, ktorému sa musia prispôbiť, čo bolo pre niektoré deti spočiatku dosť ťažké.

„Naše deti“ ako o nich aj s kolegyňou hovoríme, nám počas tohto roka nielen vyrástli, ale aj školsky dozreli. Vytvorili sa nové priateľstvá, a aj keď sa to ešte stále učíme, celkom sa im darí navzájom sa rešpektovať. Deti získali mnohé manuálne zručnosti a u niektorých sme spozorovali aj mimoriadny talent, ktorý sa po našom odporúčaní rodičia rozhodli ďalej rozvíjať v umeleckej škole alebo v športovej príprave. O výsledkoch v esteticknej oblasti svedčia mnohé práce našich detí, vystavené na interných nástenkách ŠKD, chodbách školy, ale presvedčiť sa o nich mohli aj občania našej obce na akadémiách pri rôznych príležitostiach.

V škole sa deti učia z kníh, z výkladu učiteľa, v školskom klube je ich vzdelávanie zabezpečené navodzovaním situácií, s ktorými sa v živote bežne stretávajú a ich riešením. Žijeme s deťmi ako veľká rodina, zaujímame sa o ich radosti aj bolesti a tých je niekedy neúrekom od zlej známky v škole až po situáciu, keď sa pohnevali s kamarátom. Občas pedagóg musí zabudnúť na vekový rozdiel, vžiť sa do ich pocitov, ktoré sa nám „veľkým“ niekedy zdajú banálne, a deti vás potom obdarujú svojou dôverou.

Deti veľakrát odrádzajú školské povinnosti, lebo sa im nedarí a preto sa vzdávajú. Vtedy je potrebné

každé zlepšenie hodnotiť pozitívne a dieťa pochváliť. Je veľkým úspechom, keď dieťa, ktoré má problémy s čítaním, po denných „tréningoch“ si v knižnici vypožičia knihu. Ide o to dokázať deťom samotným, že každé z nich je niečím výnimočné, umožniť mu zažiť úspech. Lebo aj malý krôčik k akémukoľvek zlepšeniu jednotlivca môže byť veľkým krokom k zlepšeniu kolektívu a v konečnom dôsledku celej spoločnosti.

Miroslava Šatarová
vychovávateľka ŠKD

UŽ JE PO VÝLETE...

Boli ste už na výlete? Naše deti s rodičmi a pani učiteľkami áno. Určite, keď nie detičiek, tak rodičov – mamy chytala cestovná horúčka. Chystali občerstvenie a starostlivé mamičky aj lieky na nevoľnosť z cestovania. Ten deň prišiel 9. 5. 2009, keď náš autobus vyštartoval zo školského areálu. Išli sme do Liptovských Revúc pozrieť „Vtáčiu záhradu“, ktorú má pán Ing. Saniga. Deti sa nevedeli vynadiť na krásnych operencov, ktorých čvrikanie a spev sa niesol celou záhradou. Pán Saniga deťom povedal aj zaujímavosti z vtáčieho života. Tento výlet splnil aj výchovno-vzdelávací cieľ zo školského programu aj enviromentálne hľadisko ochrany živočíchov a prírody.

To, že nám záleží na peknom a zdravom prostredí, dokázali rodičia na brigáde, keď opravovali pies-

kovisko, maľovali plot i prekážky z pneumatík, ktoré tvoria zábranu k ceste. Brigády sa zúčastnili manželka Žigovci, p. Medžo, p. Kruták, MUDr. Fajtová.

Ďakujeme za pomoc a materiál na pieskovisko manželom Šimovcom. Drevenú obru bu pieskoviska nahlodal zub času a piesku „pomohli“ zmiznúť po niektorí občania, ktorým poslužil piesok niekde inde.

MDD sme prežívali na športových hrách a súťažiach na tunajšom ihrisku. Za snahu a bojovnosť dostali deti sladkú odmenu. Ďakujeme za iniciatívu a spestrenie programu p. Solárovi a p. Krutákovi, ktorí previezli deti na štvorkolkách.

Ako vidíte, život detí v MŠ Likavka je pestrý a veselý.

Za kolektív MŠ

Alena Močáryová

Z našej matriky

Naši malí spoluobčania:

Magdaléna Krížová, Sofia Lauková, Laura Mastišová, Matúš Hubáček, Veronika Burgárová, Eliška Magová, Matej Kohút, Nina Borošová, Lukáš Žihlavník, Dávid Argaláš, Lucia Švalecová, Kevin Mužila, Viktória Jaroščáková, Viktória Habalová, Janka Kloptová, Katarína Holdošová.

Manželstvo uzavreli:

Patrik Mišovie – Simona Lacová, Marek Krížo – Mgr. Denisa Jánošová, Juraj Čelovský – Emília

Nováková, František Babic – Katarína Nemčeková.

Opustili nás: Albert Tretscher, 72 r.; Oldrich Marton, 82 r.; Žofia Žerebáková, 80 r.; Ján Gžib, 74 r.; Štefánia Macková, 80 r.; Jozef Kuruc, 66 r.; Jolana Obrcianová, 80 r.; Emanuel Mišovič, 55 r.; Mária Martonová, 84 r.; Pavlína Cárachová, 84 r.; Helena Hroncová, 100 r.; Alena Hubová, 44 r.; Anna Uličná, 85 r.; Darina Fainová, 80 r.; Ferdinand Hlinka, 82 r.; Jozef Broža, 76 r.